

PRED PRAZNIKOM FRONTE

Fronta – politična organizacija delovnih ljudi

27. aprila bomo praznovali velik praznik – 10. obletnico ustanovitve OF. Ta datum je tesno povezan z borbo slovenskega naroda proti okupatorju in domačim izdajalcem po osvoboditvi pa z obnovo domovine in graditvijo socializma.

Ko se v teh dneh spominjamo poti slovenskega naroda pod vodstvom OF in Partije vidimo, da je to veličastna pot k boljši bodočnosti v okviru Federativne ljudske republike Jugoslavije. Vloga OF v času NOB je bila zgodovinskega pomena za obstanek slovenskega naroda in za zmago naše ljudske revolucije. OF je vzgojila za časa NOB neprecenljive kadre in organizirala ljudske množice v borbo proti našim zasluževalcem. To je bila težka naloga.

Prav tako je Fronta po osvoboditvi dosegla velike uspehe. Neposredno po osvoboditvi smo se znašli v zapuščenem, gospodarsko uničenem državi in z mlado ljudsko oblastjo, ki je zrasla v naši ljudski revoluciji. Poleg tega smo imeli še širok krog naših sovražnikov, ki so hoteli uničiti pridobitve NOB. V tem času se je pokazala izredna ustvarjalnost ljudskih množic, organiziranih v OF. Brez Fronte ne bi tako hitro odpravili sledov okupacije, utrdili oblast in pripravili vse za prehod na načrtno gospodarstvo.

Vse to nam danes jasno kaže, da si brez OF, pod vodstvom Partije, ne moremo zamisliti naše poti od 27. aprila 1941 do danes in tudi v bodoče pri graditvi lepše bodočnosti. Nehote se vprašamo zakaj je Fronta odigrala tako vlogo v naši ljudski revoluciji? Zato, ker je bila OF čvrsta politična organizacija pod vodstvom Partije in je postala močna politična stranka in pravi mobilizator ljudskih množic. Aktivnost OF je bila vsestranska in učinkovita na vseh področjih dela, najbolj pa v političnem delu med ljudskimi množicami. V organizacijah OF so pridobili njeni člani mnogo dragocenih izkušenj, ki jih prenašajo tudi na druge delovne ljudi.

Nesporno je, da so bili doseženi lepi uspehi pri delu frontnih organizacij, vendar pa so se razne pomanjkljivosti in slabosti, ki jih je treba odpraviti. Te pomanjkljivosti so največkrat zaradi tega, ker Fronta še ni v vseh krajih našla prave vsebine svojega dela in tudi način dela nekaterih organizacij ni več v skladu z našim razvojem. V vaskih kot krajevnih odborih OF imamo mnogo postrtnovalnih odborov, ki iščejo najrazličnejših oblik dela, da bi frontne organizacije povzročile svoje naloge. Poleg tega pa imamo primere, da je delavnost članov OF velika, delo odborov pa ne odgovarja.

Uspehi dobrega političnega dela za časa NOB in po osvoboditvi so nam dobro znani in morajo nas navajati še na boljše delo. Da je prišlo do zapostavljanja stalnega političnega dela je eden izmed vzrokov ta, da so gospodarske naloge vsak dan večje (odkup, davki, setev, itd.), in so razni funkcionarji prezaposleni pričeli prenašati operativno izvrševanje teh nalog na frontne organizacije. To je povzročilo, da so se nekatere organizacije oddaljile od svoje glavne naloge, od političnega dela. Rezultat tega je bil, da je ta vrsta aktivnosti zasedla glavno nalogo Fronte kot množične politične organizacije.

Od osvoboditve do danes se je v našem družbenem, gospodarskem in političnem življenju že marsikaj izpremenilo v skladu z našim razvojem. Marsikje so bile potrebne razne organizacijske spremembe, tako v državnem aparatu, kot v množičnih organizacijah. Tako se je tudi delo frontnih organizacij prilagodilo nalogam sedanjega časa.

Najvažnejša naloga osnovne frontne organizacije je, da zagotovi stalno politično delo med člani OF. S tem pa ni rečeno, da se organizacije OF ne smejo baviti z drugimi gospodarskimi nalogami. Zasluge in napor Fronte pri izvrševanju teh nalog so bili veliki, n. pr. pri mobilizaciji frontnih brigad, pri zbiranju delovne sile, pri odkupih itd., vendar so pa bile napravljene razne pomanjkljivosti in napake zaradi podcenjevanja političnega dela. Vsled pomanjkanja političnega dela, so čisto organi ljudske oblasti pristopali k birokratskemu izvrševanju nalog. Namesto, da bi frontni organizacije pomagali, da bi le-te politično pojasnjevale gospodarske naloge, so jih čisto postavljali za izvrševalce teh nalog. Na ta način so si sami onemogočili prepotrebno pomoč.

Jasno je, da ponekod Fronta zaradi nezadostnega političnega dela, predvsem na vasi, ne more KLO odklanjati težav, ki jih imajo pri svojem delu. Dopusčanje, da osnovna frontna organizacija popusti pri množičnem političnem delu, ne pomeni le slabljenje te organizacije temveč tudi slabi dejavnost KLO pred volivci. V nekaterih krajih še ne ločijo frontnih sestankov od zborov volivcev. Potek in vsebina sestanka se ne razlikuje od zbora volivcev. Namesto živahne diskusije o raznih političnih in gospodarskih vprašanjih, namesto novih idej in predlogov, se večkrat pojavlja dušenje in preprečevanje takega koristnega pogovora. Večkrat se zgodi, da se upravičene kritike, iznešene v organizaciji OF, ne upoštevajo in se predlogi, sprejeti od večine, ne prenesejo v življenje. Svobodna in pravilno vodena diskusija je najmočnejši činitelj pri politični vzgoji množic. Vsaka kritika na kakršnekoli frontnem sestanku mora biti predmet diskusije, ker je to najboljša, najučinkovitejša kontrola množic.

Iz tega sledi, da se morajo povsod čutili čvrste frontne organizacije, ki bodo s svojim političnim delom znale vzgajati svoje člane in utrjevati našo ljudsko oblast v poglavljanju socialistične demokracije. Frontne organizacije morajo skrbeti, da se iznešeni predlogi prenesejo v življenje in da jih organi ljudske oblasti upoštevajo. Nekateri mislijo, da je vsak tisti, ki kritizira nevaren. Vemo pa, da nam napravi vedno več škode tisti, ki ne dopušča, da se razvija dobroželna kritika. V naše frontne organizacije je potrebno vnašati čimveč resnične demokracije in pravo zavestno frontno disciplino. Delo frontnih organizacij in njihovi sestanki morajo biti sestanki ljudi, ki so enotni pri izvrševanju linije Ljudske fronte, ljudi, ki v diskusiji in izmenjavi misli izboljšujejo način izvrševanja te linije, ki svobodno kritizirajo vse kar bi to linijo preprečevalo in izkrivljalo. Zato mora imeti sleherni frontni sestanek politično vsebino tudi takrat, ko obravnava še tako lokalne probleme.

Potrebno je napraviti jasno razliko med frontnimi sestanki in zbori volivcev. V okraju Celje-okolica je bilo v predvolilni agitaciji mnogo primerov, da so se predvolilni sestanki vršili kar v okviru zborov volivcev. Z izgovorom nekaterih frontnih organizacij, da je boljše, če se vršijo skupno z zborom volivcev, (n. pr. v odmerjanju obvezne oddaje itd.), ker je udeležba boljša se vidi, da te organizacije premalo delajo s svojimi člani.

V naših organizacijah je še precej nejasnosti, v čem je razlika med frontnim sestankom in zborom volivcev. Ne vidijo, kje se konča delo OF in kje se začnejo delo ljudske oblasti. Pri tem je naloga Fronte, da objasni, prepričuje in kritizira vse, ki zavirajo izvrševanje nalog. Da bi vsak član Fronte to razumel, je naloga KLO, da vse to pripravi preko svetov državljanov, zbora volivcev in organizira, da se naloga izvrši. Tako pripada frontnim organizacijam politična priprava vsake naloge, a KLO jo mora organizirati in izvršiti. Preprečiti pa se mora kršenje prostovoljnosti pri izvršitvi nalog. Zaradi tega morajo frontne organizacije vskladiti svoje delo z delom KLO.

Frontne organizacije morajo nuditi največjo pomoč KLO in drugim volječnim organom. Važna je tudi, da krepke in aktivizirajo pomožne organe (n. pr. svete državljanov, komisije) in pritegujejo volivce k upravljanju. Udeleževanje volivcev v upravljanju se mora odražati v zborih volivcev, svetih državljanov, ljudski inšpekciji. Fronta pa mora biti politično jedro vseh teh organov oblasti. V frontni organizaciji bodo dobili člani možnost spoznati, kako lahko uporabijo organe oblasti. Le na ta način se bodo frontne organizacije v zadostni meri borile proti birokratizmu in vsem nepravilnostim, ki se še dogajajo na terenu. S tem se bo poglavljalna resnična socialistična demokracija.

Poleg političnega dela je izredno važna ideološka vzgoja članov OF. Z najrazličnejšimi oblikami in dostojnimi programi je treba dvigati ideološki nivo članov. S tem bomo organizacije najbolj utrjevali, ker bomo s politično enotnostjo pridobili in povečali število članstva.

Z dobrim političnim delom bodo frontne organizacije dosegle še večje uspehe kot dosedaj. Prav posebno pa še v poglavljanju resnične socialistične demokracije.

GENERALMAJOR PETER STANTE NA ZBORU FRONTE V CELJU

Pretekli četrtek se je v dvorani Sindikalnega doma vršil tretji zbor Osvobodilne fronte mesta Celja. Dvorana je bila nabito polna. Delegati so navdušeno pozdravili v svoji sredi generalmajorja Petra Stanteja, ki si je na svojem potovanju skozi Celje vzel nekaj-dragocenega časa, da prisostvuje frontnemu zboru.

Predsednik mestnega odbora OF Lojze Trpin je podal kratek referat o nalogah frontnih organizacij, nakar se je razvila diskusija, ki naj bi dala sliko frontnega dela na terenu. Nekaj časa se je diskusija sukala okoli organizacijskih oblik dela na terenu, ki naj bi bile vzrok pomanjkljivega dela organizacij na terenu. Nekateri delegati so bili mnenja, da bi manjše frontne organizacije zopet združili v večje organizacijske enote, medtem, ko so drugi zastopali mnenje, da bi to pomenilo zopet naložiti težišče dela na nekatere posameznike, kar seveda ni

v skladu z današnjo demokratizacijo in decentralizacijo. Kasneje se je diskusija razvila tudi v drugo smer. Tov. Podjavoršek je sprožil vprašanje lokalnega tiska in odnosa frontnih organizacij do svojega glasila. Govorili so tudi o pionirskih svetih, o fizikulturi, ki je doslej bila najrevnejša točka dela Fronte pri nas, o čistoči mesta itd.

V diskusiji se je oglasil tudi generalmajor Peter Stante, ki je povedal nekaj svojih pripomb k vtisu, ki ga je dobil na zboru in dodal vrsto koristnih predlogov, za izboljšanje dela v organizacijah.

Medtem, ko so člani komisije sestavljali sklepe, je sekretarka MO OF Počekaj Marica podala kratko poročilo o nalogah frontnih organizacij pri pripravi 10. obletnice OF. Zbor je sprejel sklepe, v katerih je poglavito tole: Mestni odbor OF bo na osnovi temeljiterega proučevanja in predlogov s

terena uredil organizacijsko plat frontnih organizacij. Frontne organizacije se morajo zainteresirati za »Savinjski vestnik«, da povsod postavijo stalne dopisnike in sodelavce. Tudi pomoč pionirskim svetom v okviru splošne vzgoje mladine mora zaživeti. Poleg drugih sklepov je važen tudi ta, da je zbor sklenil obliko tekmovanja na čast 10. obletnice OF obdržati kot stalno obliko dela Osvobodilne fronte.

Na kraju so izvolili še delegate za III. Kongres OF Slovenije.

Uspehi mladincev v celjski okolici na čast 27. aprila

Kmalu bo preteklo šest mesecev odkar je mladina iz okraja Celje-okolica sprejela tekmovanje, da bi čim dostojneje proslavila naš največji praznik – 27. april. Tekmovanje je razgibalo mladinske vrste. Doseženi so bili veliki uspehi.

V organizaciji Ljudske mladine se je nanovo vključilo 770 mladincev in mladink. Med osnovnimi organizacijami je 32 takih aktivov, ki so svojčas slabo napredovali, sedaj pa so poživeli delo organizacije. Nad 40 aktivov se pripravljajo na proslavo 27. aprila z raznimi recitacijami, igrami in pevskimi točkami. Industrijska šola v Štorkah pripravlja razstavo. Aktiv tovarne »Juteks« pripravlja igro. V Ponikvi pri Grobelnem se pripravljajo na praznik kar v treh skupinah.

V tem času je OK LMS dvakrat podelil prehodno zastavo. Drugič jo je dobil aktiv v Drešnji vasi, ki je imel v tekmovanju lepe uspehe. Pomagali so kmečki delovni zadrugi pri delu, pridno so študirali, pomagali odboru OF pobirati članarino, učijo se igrati »Dve nevesti«, obiskali so eno gledališko in tri kino predstave, igrajo šah, so aktivni člani Planinskega društva in pridno čitajo knjige.

V vrsto najboljših so se uvrstili tudi aktiv iz Stranice, Dramelj, Sv. Jederti, »Juteksa«, strokovne šole v Braslovčah, mladina iz »Štor«, aktiv tovarne St. Peter in še nekateri drugi. Mladina iz St. Petra je v tekmovanju takoj za Drešnjo vasio.

Na dan 10. obletnice bo mladina v nekaterih krajih uprizorila prireditve. Pripravljajo se v Žalcu, Petrovčah, St. Juriju, Braslovčah, St. Petru itd. Mladina bo v Savinjski dolini ponesla šafeto III. Kongresu OF. Mladina bo okrasila tudi grobove padlih borcev in sodelovala v proslavah po vaseh in trgih.

Kako poteka pomladanska setev v šoštanjskem okraju

Po zadnjih poročilih je razvidno, da se pomladanska setev kljub nestanovitnemu vremenu dobro razvija. Z žitom so posejali 45% predvidenih površin, medtem ko so s povrtninami posejali le 5%, a z industrijskimi rastlinami pa 8%. Zadruga v Bočni je setev izvršila 100%. V privatnem sektorju so ugotovili, da 72 gospodarstvom grozi slaba obdelava površin. V Rečici ob Savinji je vsled slabega vremena, poplav in pozebe uničeno okoli 3,5 ha ozimine. Tudi drugod je slabo vreme prizadejalo ozimnam precejšnjo škodo. Ogrožena zemljišča bodo morali KLO še posebej nadzorovati in nuditi potrebno pomoč. Tudi evidenca in poročila s KLO na okraj ne tečejo tako kot bi bilo potrebno.

Na progi Doboj-Banjaluka dela 44 brigadirjev iz okraja Celje-okolica

S prvo brigado iz okraja Celje-okolica je odšlo 44 mladincev in mladink. Med njimi je mnogo, če ne polovico takih, ki so se že udeležili velikih mladinskih del. Petrič Anton je bil že petkrat na delovni akciji, Salomon Ivan dvakrat, Šeruga Rudi je bil na vseh progah in se je udeležil gradnje tretje.

Poleg teh najboljših so na drugi strani taki, ki kljub obljubi niso šli. Mladince: Beskovnik Antona, Kožuh Franca, Kotnik Alojza, Kovše Lovrenca, Klemene Ivana, Jelenko Milana in Bestovnik Srečka (vsi iz Vitanja), ne puste na progo starši. Bilo bi potrebno, da frontna organizacija v tem kraju vpliva na starše, da ne branijo svojim otrokom udeležbe pri delih, ki so nam vsem v korist. Nekateri drugi mladinci, ki tokrat niso izvršili svoje obljube obetajo, da bodo šli s prihodnjo brigado na mladinski progo.

Na okrajnem zboru Fronte Celje-okolica so se temeljito pomenili o načinu dela frontnih organizacij

Pretekli četrtek so se zbrali delegati Fronte iz okraja Celje-okolica na III. predkongresno zasedanje Okrajnega zbora. Izčrpno poročilo, v katerem je bila zajeta poleg zunajega in in notranjega političnega položaja, tudi vsa frontna dejavnost v okraju od osvoboditve do danes, je podal predsednik okrajnega odbora OF tov. Petelin Andrej. Število članov Fronte v okraju je znatno naraslo. Leta 1945 je bilo včlanjenih le 31,1% v Fronto, letos pa je članstvo že doseglo 71,7% vseh volilnih upravičencev. Kljub splošnemu porastu članstva se ponekod število članov po osvoboditvi ni dvignilo. V Marijagradcu je včlanjenih komaj 28%, v Rifogozdu 33% in v Socki 36% vseh volivcev. To je znak da v teh krajih Fronta ne dela, kar se odraža tudi na drugih popriščih frontne dejavnosti.

Po poročilu predsednika je sledila razprava, v katero so posegali delegati iz vseh krajev z najrazličnejšimi dobrimi in slabimi primeri frontnega dela. Pri tem so ugotovili, da bo treba posvetiti več pozornosti notranjemu utrjevanju frontnih organizacij in de-

mokratizaciji v frontnih odborih. Frontne organizacije niso ponekod vodile političnega življenja in so tudi malo sodelovale z ljudskimi odbori. Razne komisije in Ljudska inšpekcija so bile le na papirju.

Mnogo so delegati govorili tudi o uspehih tekmovanja v počastitev desete obletnice OF in o pripravah na praznik. Iz razprave je bilo razvidno, da se vsi frontni odbori pripravljajo na svečano obletnično fronto. Povsod so imeli že sestanke, na katerih so sestavili načrt za proslavo. Šolska mladina, mladinske organizacije, pevski zbori, dramatske skupine in ostala društva se pridno vadijo za razne spore in nastope. Edino v Trnovljah, Letušu, St. Rupertu in St. Lenartu nad Laškimi, Socki in Smartnem v Rožni dolini še nimajo programa za proslavo.

Na zboru so tudi izvolili 40 delegatov, ki jih bodo zastopali na III. Kongresu OF Slovenije, ki bo od 26. do 28. aprila v Ljubljani.

Na podlagi poročila predsednika OF in razprave, so bili sprejeti važni sklepi za delo in utrjevanje frontnih organizacij.

Še več uspehov in demokracije v kmetijskih zadrugah splošnega tipa

Pretekli petek so imeli zadrugniki iz okraja Celje-okolica redni letni občni zbor. Poročilo o delu kmetijskih zadrug v letu 1950 je podal predsednik OZKZ Ivan Zdošek.

Prvi se je živahne diskusije udeležil delegat iz Dramelj, ki je opozoril trgovsko podjetje OZKZ, naj vnaprej nabavlja le tisto blago, ki je zaželeno, da ne bodo prodajalci več vsiljevali strankam blaga, ki ga ne potrebujejo. Delegat iz Drenskega rebra je izrazil željo, da bi v trgovinah prodajali tudi velike motike za kopanje vinogradov. Delegat iz Ponikve pri Grobelnem je povedal, da so dobili le en vagon umetnega gnojia, kar je premalo za njihove potrebe. Član KZ iz St. Jurja pri Celju je povedal, da bo letos pri njih vse odkupe prevzela KZ in da odkupna postaja ne bo več potrebna. Delegat iz Frankolovega je razložil, da se KZ še niso dovolj poglobile v reorganizacijo KZ v zvezi z novim načinom trgovanja in odkupovanja. Omenil je še kreditne odseke, ki bi se morali bolj utrditi. Ker bo letos, kakor izgleda, zopet dobra sadna letina, je treba že sedaj misliti na odkup sadja. Ker je drevje ponekod precej zapuščeno, je predlagal, da se ustanovi poseben fond za zaščito sadnega drevja. Opozoril je, da morajo KZ letos preprečiti spekuliranje s sadjem. Glede odkupa zdravilnih zelišč je predlagal, naj bi v hribovitih krajih priredili posebne tečaje za spoznavanje zelišč.

Podpredsednik OZKZ Jurak je diskutantom odgovoril na postavljena vprašanja. Opozoril je, da bodo KZ morale v času odkupov najeti potrebno število ljudi, ki bodo za primerno nagrado pomagali pri odkupih. Nekurantno blago poslovojdje KZ ne smejo vsiljevati. Kmetijskega orodja je dovolj na razpolago. Tega naj si KZ naročijo pri OZKZ. Umetnih gnojil še ni dovolj, da bi krili vse potrebe. Vse proste odkupe bodo odslej izvrševale

KZ, obvezen odkup pa bodo ponekod izvrševale še odkupne postaje.

Tov. Rizmal, delegat iz Polzele je poudaril, da bo OZKZ morala poskrbeti potrebne kredite za plačevanje poljskih pridelkov kmetovalcem. Pohvalil je KZ Polzela, ki je vse odkupe dosegla, nekatere pa celo preseгла.

Direktor zadrugnega sklada Verdel je pohvalil KZ Frankolovo, ki je ena najboljših v okraju, vendar pa za svoj ekonomijo zelo slabo skrbi. Tudi KZ v St. Andražu zanemarljivo svojo ekonomijo. Govoril je tudi o zadrugnih domovih, ki so ponekod postali v posmeh prebivalstvu. Tako je na primer pri Sv. Jederti, kjer so temelji že gotovi, toda naprej ne gre. Za vzgled je navedel zadrugnike v Skofji vasi in St. Juriju pri Celju, kjer gradijo zadrugnih domov lepo napreduje.

Predsednik OLO tov. Bobovnik je povdaril, da je letošnja osnovna naloga KZ, demokratizacija in reorganizacija v KZ. Sprostitvi trgovine mora slediti tudi sprostitve kmetijske proizvodnje. Tudi okrepitev raznih odsekov v KZ je potrebna, kakor: hmeljarski odseki v Savinjski dolini in živinorejski v planinsko-kozjanskem predelu. Pozval je hmeljarje, naj razširijo hmeljske nasade.

K diskusiji so se priglasili še mnogi delegati iz raznih krajev. Skupščina je sprejela sklepe, v katerih se izraža naslednje: Poglobili bodo demokratičnost v KZ, jih osamosvojili, da bodo postale sposobne gospodarske organizacije. Poživeli bodo razne odseke in zadržno obrtno dejavnost. Skrbeli bodo, da bo slednji košček zemlje obdelan in posejan. Odkupili bodo vse proste presežke in z njimi posredovali na trgu. Med sprejetimi sklepi je pomemben tudi ta, da bodo tesno sodelovali z KLO, da bodo dvignili kmetijsko proizvodnjo in da bodo letos dogradili vse zadrugne domove.

Zadružna ekonomija v Gornjem gradu je prva v šoštanjskem okraju

Trije mali posestniki, Franjo Zmave, Šebenič in Alojz Hren so leta 1949 ustanovili zadružno ekonomijo v Gornjem gradu. Svoje zemlje so imeli 8 ha, od agrarnega sklada pa so dobili še 9 ha. Sprva jim je delo zavarovalo nešteto težav. Bili so malone brez delovne sile brez strojev in orodja. Gornjegradski kmetje so se spočetka posmehovali zadružnikom, toda ti so se zagrizli v delo in molčali. Na pomoč jim je prišlo kmetijska zadružna. Že naslednje leto so se pokazali prvi uspehi. Pristopilo je 10 novih članov brez zemlje, s katerimi je ekonomija dobila dovolj delovne sile. H koncu istega leta se je tej ekonomiji priključila še ekonomija iz Nove Štife. Gornjegradska zadružna ekonomija ima danes 150 ha celokupne zemlje. V hlevih imajo 12 krav, 3 tele, 8 telic, bika, 7 konj, 31 prašičev in 23 ovac. Letos bodo povečali število goved, vzrejali bodo mlado živino in povečali število prašičkov. Pridelali bodo tudi več povrtnine in razširili nasade krmnih

rastlin. Pri četrti so lanske leto ugotovili velik napredek v hektarskem donosu žitaric. Uspeh kaže tudi plačan storilni dan (158 din). Polona Červenšek, ki skrbi za krave je lani v štirih mesecih imela 176 storilnih dni, Jožefa Rajter pa v enem letu 348 dni. Tudi ostali so bili pridni. Štirindvajset jih je, pa so lani opravili skupaj 6427 storilnih dni.

Ekonomija ima danes dva hleva za govedo, svinjak za 60 svinj, konjski hlev, dva silosa za svinjsko krmo, a tudi z orodjem so že na zeleni veji.

Kljub uspehom jih še vedno nadlegujejo težave. Delovnih moči je še vedno premalo. Imeli so smolo z boni. Za lanske leto so dobili 60% bonov po novi uvedbi cen in bili pri tem prikrajšani.

Za uspehe gornjegradske ekonomije ima največji zaslug predsednik Hren. Kmetje, ki so se pred leti posmehovali so danes drugačnega mnenja, saj se je ta korenita preobrazba izvršila pred njihovimi očmi.

V šoštanjskem okraju bo v maju velika zdravstvena akcija

Slabe zdravstvene razmere v predaprilski Jugoslaviji in doba okupacije se še danes odražajo v nizki zdravstveni ravni in visoki umrljivosti.

Ljudska oblast je v novi državi takoj pokrenila vse, kar se najvšeča, da bi zdravstveno stanje v ljudskih množicah popravila. Kljub vsem naporom, najbolj razširjena bolezen, tuberkuloza, ni bilo mogoče preprečiti. Zdravniki, zlasti oni v Zg. Savinjski dolini, so odkrili težke oblike tuberkuloze, svedeča je pri tem že mnogo obolenj neodkritih. Zaradi tega je važno vedeti, da bomo tej pogubni bolezni prilihi na kraj čez taktir, kadar bomo pregledali vse prebivalce.

Za uspešno izvedbo pregleda smo odgovorni vsi, ne samo zdravstvene osebe ali člani KLO. Glavno nalogo pri tem delu bodo vsakomur imeli zdravstveni aktivisti in člani krajevnih svetov za socialno skrbstvo in zdravstvo. Njihova skrb bo, pojasniti našemu ljudstvu pomen množičnih pregledov, ki se bodo vršili v maju mesecu. S stodoletnim fotografiranjem pljuč bomo lahko nadaljevali delo, da končno opravimo s sledovi preteklosti, — s tuberkulozo. Zastojuje le neka okuženec, ki niso pregledani, pa bodo vsi ukrepi zaman.

Ogromno pomoč bodo lahko nudile tudi množične organizacije, predvsem Rdeči križ. AFZ in LMS. Oni bodo najlažje zainteresirali široko množico za temeljit pregled.

Pregled bodo vršili strokovnjaki iz Golnika. Na razpolago imajo dva avtomobila opremljena s rentgensko aparaturo in ostalimi instrumenti. Sodelovali bodo tudi domači zdravilni-specialisti.

Dobro izvedena zdravstvena akcija bo ob enem dobra politična agitacija, bo rezultat skrbi naše Ljudske oblasti za človeka.

B. V.

LJUDSKA UNIVERZA

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU

Predavanja v predmetnih Celja: Predavatelji ljudske univerze obiskujejo s svojimi predavanji tudi predmetja Celja. Doslej so bila predavanja na Spodnji Hudinji, v Medlogu, v Zavodni in na Dolgem Polju. Na Spodnji Hudinji je v tem tednu pred. Švare Ivo zaključil ciklus predavanj: »Razvoj in vzgoja predšolskega otroka — solskega otroka — mladostnika.« V Medlogu je o današnjih vzgojnih smotrih predaval pedagog Podjavorek Albin. Na Dolgem Polju je o starih in soli govorila učiteljica Podjavorek Tončka. V Zavodni so imeli doslej 2 predavanja. Prof. Rotar Jože je predaval o temi: »Srednjem po svetu in zgodovini.« profesor Jakhel Franjo pa: »Izlet v vesoljstvo.«

Tudi v Laškem predavajo naši predavatelji. Drugo predavanje je imel predsednik okrajnega sodišča v Celju, dr. Pavlič Marjan o sklepanju in ločevanju zakonov ter zaščiti otrok. 24. aprila bo predaval o pesniku Antonu Askercu predsednik sveta za prosveto in znanost MLO v Celju profesor Askerc Anton.

V Domu ljudske prosvete v Celju je imel zgodovinsko predavanje: »Ob 500-letnici Celja« profesor Orožen Janko.

ZAHVALA POTROŠNIKI ZADRUGI V CELJU

Odbor ljudske univerze v Celju se najlepše in iskreno zahvaljuje Potrošniški zadrugi v Celju za prispevek 10.000 din. Dar je lepo gromotno in moralno priznanje ter vzpodbuda za nadaljnje napore Ljudske univerze pri izobraževanju našega ljudstva.

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Tone Maslo. — Naslov uredništva: Celje, Titov trg 1. — Telefon 7. — Tiskala Celjska tiskarna v Celju. — Poština plačana v gotovini. — Četrtna naročnina 86 din, polletna 72 din, celoletna 145 din. — »Savinjski vestnik« izhaja vsako soboto.

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO

V zvezi z zakonom o gibanju na meji (Ur. list št. 101/1947 FLRJ) in v zvezi s pravilnikom o obmejnem pasu (Ur. list FLRJ št. 42-1950 in 64-1950) obveščamo vse prebivalce mesta Celja, da se je z dnem 15. IV. 1951 začel izvajati zgoraj citirani pravilnik in je s tem dnevno zabranjen vsak prihod v obmejni pas brez predpisane dovoljenja za gibanje in začasno prebivanje v obmejnem pasu.

Poverjenstvo za notranje zadeve MLO Celje-mesto bo izdajalo dovoljenja ne glede na to ali potuje privatno ali službeno vsem prebivalcem mesta Celja, starejšim nad 16 let, kateri že posedujejo osebne izkaznice. Prebivalcem nad 16 let, kateri osebne izkaznice ne imajo, to dovoljenje ni potrebno.

Dovoljenja se bodo izdajala za vsa privatna in službena potovanja prebivalcev Celja, ne glede na to, kakšno delo kdo opravlja, kakšno funkcijo vrši ali kje je zaposlen. Izvzeti so samo pripadniki JA in LM.

Ustmeno prošnje za izdajo dovoljenja se bodo sprejemale vsak dan od 7. do 9. ure dopoldne na tukajšnjem poverjenstvu soba št. 1, a dovoljenja se bodo izdajala isti dan od 13. do 14. ure v isti sobi. Prošnje niso podvržene taksiranju.

Za službena potovanja se bo izdajalo dovoljenje na podlagi izdanega službenega naloga podjetja, urada ali ustanove, kjer je službenec, kateri potuje v obmejni pas zaposlen.

Množičnim organizacijam, ustanovam in podjetjem bo poverjenstvo na njihovo pisarno prošnje za skupinsko potovanje izdalo skupinsko dovoljenje za vstop in začasno prebivanje v obmejnem pasu.

V prošnji za skupinsko potovanje je treba navesti natančno kraj potovanja v obmejnem pasu, razlog potovanja in število oseb, ki se ga udeležijo. Prošnji je treba priložiti v dveh izvodih natančen seznam vseh udeležencev skupinskega potovanja, ki mora vsebovati te podatke: priimek in ime, kraj in datum rojstva, poklic, državljanstvo, stalno bivališče (naslov) ter številko osebne izkaznice (serijsko in registrsko). Na seznamu mora biti sig in podpis vodstva podjetja, urada ali ustanove tik pod podatki zadnjega udeleženca potovanja.

Za inozemske državljane veljajo druga pravila in se istih v seznam za skupinsko potovanja ne sme vnašati.

Za prehod preko obmejnega pasu z vlakom ali drugimi prevoznimi sredstvi v kraje izven obmejnega pasu ni potrebno posebno dovoljenje za vstop in prebivanje v obmejnem pasu, če se prehod opravi brez zadrževanja v obmejnem pasu.

Osebna izkaznica je sestavni del tega dovoljenja ter je dovoljenje brez osebne izkaznice neveljavno. Isto tako pri skupinskem potovanju seznam udeležencev potovanja sestavni del tega dovoljenja, poleg tega pa mora imeti vsak udeleženec pri sebi osebno izkaznico.

Za priridevce v obmejnem pasu (smučarske tekme i. dr.) bo vsakomur prost dostop v določen kraj obmejnega pasu za dobo priridevca, kar pa bo še posebej objavljeno v časopisih ob takih prilikah.

Natančen seznam okrajev in KLO, kateri spadajo v obmejni pas je bil objavljen v »Ljudski pravici« dne 25. III. 1951.

Prebivanje v obmejnem pasu na podlagi dovoljenja, katero traja več kot 24 ur ne oprosta prijave obveznosti.

Iz pisarne poverjenstva za notranje zadeve Celje-mesto

PRIREDITVE

Avto moto društvo MTT Maribor prireja 6. maja 1951 ob 2 popoldne v Mariboru.

VELIKO TOMBOLO

s 30 glavnimi dobitki (motorno kolo, spalnica, kuhinja itd.) in nad 1000 manjših dobitkov. Cena tombolski kartici 25 din.

Na tombolo vozijo trije posebni vlaki iz smeri: Murska Sobota, odhod ob 6 zjutraj, cena v obe smeri 73 din. Iz Gustanja odhod ob 7 zjutraj, cena v obe smeri 60 din. Iz Celja, odhod ob 10 zjutraj, cena v obe smeri 80 din.

Izkoristite ugodno priliko in poslužite se posebnih vlakov — za obisk tombole in ogled našega turističnega Maribora.

Sindiklatno športno društvo ŽELEZNIKAR LJUBLJANA priredi 6. maja 1951 ob 13. uri na novem stadionu v Šiški

VELIKO TOMBOLO

Dobitki: Spalnica, 3 samske sobe, kuhinjska oprema, radijski aparat, 3 prašiči, 3 x 5 ton premoaga, 3 x 4 kubične drve, 5 x 2 prešiti odeji, blago za moško obleko, golzarji, smuči, električna peč itd. Razen tega še 800 manjših dobitkov.

Cena tablici 40 din. Dobijo se v vseh trafikah, žel. postajah, restavracijah in trgovinah.

Berite objave v časopisih.

TEDENSKI PREGLED DOGODKOV

ŠIROM PO SVETU...

TRYGVE LIE ODPOTOVAL V GRČJO

Iz Beograda je generalni sekretar OZN Trygve Lie odpotoval v Atene, od koder je poslal dve brzojavki v Jugoslavijo, eno maršalu Titu, drugo ministru Milovanu Djilasu, v katerih se zahvaljuje za gostoljubnost naših narodov.

BIVSI BRITANSKI ZUNANJI MINISTRE BEVIN UMRL

Bivši angleški zunanji minister Bevin, ki je zaradi bolezni podal ostavko, je podlegel srčni kapi. Maršal Tito je poslal predsedniku vlade Attleeju brzojavko, v kateri izraza sožalje angleški vladi ob tej izgubi.

DR. JOŽE BRILEJ — GOST STARE CEHOVSKE ORGANIZACIJE NA ANGLEŠKEM

Tradicionalnemu letnemu banketu »The Company of Framework Wintere«, eno najstarejših cehovskih organizacij na Angleskem, je prisostvoval tudi naš veleposlanik Dr. Jože Brilej, kot edini tuji gost.

POLOŽAJ NA DALJNEM VZHODU

Na korejskem bojišču se odigrava večji spopadi na hribovju Kvando. Amerikanci so zasedli Junčon, medtem ko so južnokorejske čete očistile južno obrežje vodnega zbirališča pri Hvačonu.

Severnokorejska vlada je ponudila nove mirovne predloge, v katerih zahteva, naj se najprej umaknejo sile Združenih narodov in naj OZN kaznuje Amerikance in južnokorejske kot »napadalce«. Ameriški obveščeni krogi smatrajo tako ponudbo za nesprejemljivo.

V NEKAJ BESEDAH

V Ameriki so ustanovili v Petersburgu in Charlestownu dva nova odbora za zbiranje pomoči FLRJ — Kolumbija bo prihodnji mesec poslala na Korejo bataljon, ki šteje 1000 vojakov. — Na Madžarskem so zopet uvedli nakaznice za kruh. — Sovjetska zveza je ponudila Indiji 500.000 ton pšenice v zameno za indijske surovine.

...IN V DOMOVINI

POMAGAJMO GRADITI SLOVENSKI KULTURNI DOM V TRSTU

Fašistični zavojevalci so po prvi svetovni vojni zaigali v Trstu slovenski kulturni dom. Tržaški Slovenci so sklenili zgraditi nov dom, ki bo središče narodnostnega gibanja na Tržaškem ozemlju.

Širom po Sloveniji zbirajo množične organizacije, podjetja, ustanove denarne prispevke za pomoč pri izgradnji tega doma. O poteku zbiranja prispevkov v naših okrajih bomo v bodoče podrobneje poročali.

MARŠAL TITO NA ZDRAVLJENJU

Predsednik Zvezne vlade maršal Tito je odšel po navetu zdravniku na zdravljenje zaradi bolezni na želcu.

NOVA RADIJSKA POSTAJA V LJUBLJANI

Preteklo soboto popoldne so svečano odprli novo radijsko postajo v Ljubljani. Svečanosti so se udeležili nekateri člani vlade LR Slovenije. Postaja oddaja na valovni

dolžini 327,1 m in ima moč 135 kilovater. Kolektiv je prejel nad 1500 pohvalnih pismom iz države in inozemstva.

V MAJU NAS OBIŠČEJO ANGLEŠKI PARLAMENTARCI

Britanska parlamentarna delegacija bo nekako sredi maja vrnila obisk Jugoslaviji. Jugoslavijo bo obiskalo 12 članov obeh zbornic.

PRAV NA KRATKO

V Jugoslavijo je zaradi terorja v Bolgariji pribežalo novih 50 beguncev. — Pod ljubljanskim gradom bodo prevrtili predor, ki bo vezal dolensko cesto s središčem mesta. — V LR Srbiji bo letos končalo študije 500 novih zdravnikov. — Jugoslavija dobi iz Italije 40.000 mladik južnega sadja. — Dne 21. aprila bo v Skopju peto izrebanje obvezne Ljudske posojila. — V reški ladje-delnici grade tri nove prekomorske ladje. — Na prošnjo izraelske vlade bodo Izrael obiskali naši strokovnjaki za ribolov.

Novice iz naših okrajev

IZ CELJA

SESTANEK BIVŠIH IZNANCEV V CELJU

V počastitev 10. obletnice OF se bomo letos sestali, ko potee 10 let od onih dni, ko je kruti okupator številne zavedne Slovence, bivačaje na ozemlju nekdanje Spodnje Štajerije, aretirali na njihovih domovih in odpeljal v okrajne in okrajne zapore, zlasti v Maribor in Celje, nato pa poleti 1941 s posebnimi železniškimi transporti odpeljal v Srbijo in na Hrvaško. Nekateri pa so se morali preseliti v Ljubljano.

Družabni sestanek vseh bivših iznancev bo v Celju v soboto, dne 12. maja 1951 v OF domu s pričetkom ob 17. uri. Zaradi pomanjkanja prenočišč v Celju, se udeleženci lahko vrnejo z nočnimi oz. jutranjimi vlaki.

Za ta sestanek je pripravljen primeren program (recitacije, peaje, godba). Vsa udeležena plača samo 10 din kot prispevek za kritje prirediteljskih stroškov. Vsi bivši iznanci, ki se nameravajo sestanka udeležiti naj se prigrtašijo do 5. maja t. l. na naslov sklicatelja sestanka: Dr. Mejak Ervin, Celje, Tomsčev trg 9. Vsa prijavljena naj navede tudi kraj, v katerem je najdalje živel v izgnanstvu, ker se bodo mize v prireditvenem prostoru označile z napismi teh krajev. Udeleženci naj prinesejo s seboj na sestanek spominki, če jih imajo še iz onih dni.

Za znano vojnjo po železnici je vložena prošnja in bo njena rešitev pravočasno objavljena v dnevnem časopisu.

Udeležite se polnostrojnega tega spominkega večera, ki bo gotovo ostal vsakomur v prijetnem spominu!

V CELJU SO TEKMOVALE STROJEPIŠKE

V ponedeljek je bila vokalna dvorana Narodnega doma pozorišče svojevratnega tekmovalca. Pomerile so se med sabo stroje-piske iz Celja in okraja Celje-okolica. Največ udeležencev je prišlo z OLO Celje-okolica. Naziv najboljših strojepiske je na tekmovalstvu dosegla Nedoh Vida (OLO), druga je bila Pernel Pavla in tretja pa Kuzman Marta iz sodeča. Vse tri se bodo udeležile republiškega tekmovalstva v Ljubljani.

Potreba po gostinskem obratu v Gaberju. Pred vojno je bilo ob Braniboru do Tovarne emaljirane posode na Mariborski cesti 10 gostiln. Danes v tem najintenzivnejšem industrijskem predelu ni niti ene javne gostilne. Če hoče delovni človek popiti »vrč« piva ali časo slatinske vode, mora stopiti dobesedno v mesto ali na Spodnjo Hudinjo. Čas bi se bil, da se tale zadeva uredi.

IZ NOVE ŠTIFTE

ZAKLJUČEK IZOBRAŽEVALNIH TEČAJEV V NOVI ŠTIFTI

V letošnji zimski sezoni so v Novi štifti bili prirejeni kar trije tečaji in to: izobrazevalni, gospodinjstvi in radioamaterski tečaj. Te dni je delo teh tečajev prenehalo s prav dobrimi uspehi.

Nastudirali so tudi zaloigro »Politikante«, pripravljajo pa Finzgarjevo dramo »Divji lovec«. Predstavi bodo verjetno v novozgrajenem zadružnem domu, češave imajo samo z opremo odras.

IZ VELENJA

Sekretar vsakega odbora OF v Podkraju je sprejel na zadnji seji OO OF zaslužno priznanje za njegov trud. Urnak Jakob je kot dober frontni aktivist v Podkraju imel največ zaslug, da je celoten vaski odbor dobil pohvalo. Sekretar Urnak je za nagrado dobil lepo Finzgarjevo knjigo. Podkražani so veseli sekretarjevega in svojega uspeha v tekmovalstvu na čast 10. obletnice OF.

IZ BRASLOVČ

TUDI V KAMENČAH DELAJO

V soboto 14. t. m. 80 v Braslovčah igrali Medvedovo stiričjanko »Stari in mladi«. Igro so pripravili mladinci in mladinke iz Kamenč, ki so kljub vsakdanjemu delu in brez režiserja z velikim trudom in dobro voljo delo zaključili resno ter ga tudi uspešno prikazali. Vsekarj njihov trud zasluži priznanje.

KINO

KINO METROPOL
Do 24. aprila, ameriški film »KRALJEVI BRIVCE«
Od 25. do 27. aprila, jugoslovanski film »RDEČI CVET«

KINO DOM
Od 20. do 22. aprila, avstrijski film »OTROCI PRATRA«
Od 23. do 25. aprila, ameriški film »SEDMI KRIŽ«
Od 26. do 27. aprila, francoski film »CHLOCHMERLE«

Obiščite veliki spomladanski Jurjev sejem v nedeljo 22. aprila v Celju